

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202764
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620202764.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci navrhovateľa: G. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, zastúpeného JUDr. Dušanom Jančim, advokátom, so sídlom L. XXX, XXX XX D. P., proti odporcovi: Ing. G. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX., o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 6Pc/12/2020-48 zo dňa 12.11.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 6Pc/12/2020-48 zo dňa 12. 11. 2020
p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/148/2018-37 zo dňa 10.01.2019 vo výroku o výživnom pre G. W., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je povinný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 145,00 Eur mesačne od 01.10.2020, vždy do 15. dňa mesiaca vopred (výrok I.). Zároveň otcovi uložil povinnosť zaplatiť dlžné výživné za mesiac október 2020 do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol (výrok III.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal (výrok IV.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 01.10.2020, navrhovateľ žiadal zaviazat' svojho otca (odporcu) platiť mu od 01.10.2020 zvýšené výživné v sume 220,00 Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že o vyživovacej povinnosti na navrhovateľa rozhodoval naposledy Okresný súd Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 1P/148/2018, ktorým bol odporca (otec) zaviazaný prispievať mu na výživu sumou 135,00 Eur mesačne. Takto určenú vyživovaciu povinnosť si odporca plní, no nad rámec súdom určeného výživného navrhovateľovi ničím neprispieva. Kontakt navrhovateľa a jeho otca (odporcu) je minimálny, doslova sporadický. Zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného vnímal navrhovateľ v tom, že aktuálne navštevuje 4. ročník Strednej odbornej školy Stavebnej v Liptovskom Mikuláši. Na cestovné vynakladá mesačne sumu 40,00 Eur, poplatok z triedneho fondu predstavuje sumu 25,00 Eur. Pravidelne si musí dokupovať rysovacie potreby, výkresy, zošity a ďalšie potreby do školy, čo vychádza približne na sumu 50,00 Eur mesačne. Navrhovateľ býva spolu s matkou, ktorá mu zabezpečuje bývanie a stravu. Zároveň mu matka pomáha s uhrádzaním jeho nákladov, ktoré z doteraz určeného výživného nie je schopný pokryť, a to najmä kredit na mobilný telefón. Matka kúpila navrhovateľovi nový mobilný telefón i bicykel. V súvislosti so štúdiom v maturitnom ročníku vznikli navrhovateľovi náklady na stužkovú vo výške zaplateného poplatku v sume 250,00 Eur, s čím mu tiež pomohla matka. Na maturitu navrhovateľ tiež potrebuje oblek. Navrhovateľ plánuje študovať na vysokej škole, čo bude

pre neho znamenať ďalšie výdavky na pomôcky (rysovacia doska stojí cca 100,00 Eur, nový počítač v hodnote minimálne 650,00 Eur). Na pojednávaní konanom dňa 12.11.2020 navrhovateľ uviedol, že vzhľadom na situáciu s pandémiou COVID-19 v súčasnosti študuje tzv. dištančnou formou, takže mu nevznikajú výdavky na cestovné. Stučková slávnosť bola preložená na jarné mesiace roku 2021. V minulosti mal príjem z brigádnickej činnosti 200,00 Eur mesačne, ktorú mu sprostredkovávala škola. Vzhľadom na aktuálnu situáciu s COVID-19 nebola zmluva dojednaná aj na ďalšie obdobie. Odporca vo vyjadrení k návrhu poukázal na svoj príjem v sume 862,00 Eur mesačne, v ktorom je zahrnutý aj daňový bonus na maloletú dcéru vo výške 22,72 Eura mesačne. Dňa 29.09.2018 sa odporca oženil s P. P., ktorá zarába mesačne 341,00 Eur. Dcéra P. navštevuje 3. ročník ZŠ. Priemerné výdavky zhrnul odporca ako platby za energie v sume 100,00 Eur mesačne, koncesionársky poplatok v sume 4,64 Eur mesačne, poplatok za internet v sume 10,00 Eur mesačne, satelitná televízia v sume 17,00 Eur mesačne, splátka úveru v sume 227,00 Eur mesačne, ktorý vznikol refinancovaním úverov, ktoré si zobral ešte s bývalou manželkou - matkou navrhovateľa, sporiaci účet vo výške 50,00 Eur mesačne, životná poisťka 30,00 Eur mesačne, manželka platí životnú poisťku v sume 29,93 Eur mesačne a za poisťku pre maloletú P. platia mesačne po 23,40 Eur. Poisťku za dom, daň z nehnuteľností, odpady a zákonnú poisťku na auto vyčíslil odporca sumou v priemere 22,00 Eur mesačne, príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 5,00 Eur mesačne a obedy pre seba v závodnej jedálni v sume 20,00 Eur mesačne. Na pojednávaní konanom dňa 12.11.2020 uviedol, že začiatkom roka 2020 vyplatil matke navrhovateľa z titulu vyporiadania vlastníctva k domu sumu 3.000,00 Eur, na čo si požičal bezúročnú pôžičku u svojho zamestnávateľa, ktorú spláca podľa svojich možností. Právny zástupca navrhovateľa prezentoval listinné dôkazy vo vzťahu k finančnej situácii matky navrhovateľa. Vyplynulo z nich, že matka navrhovateľa za obdobie posledných 12 mesiacov dosahovala čistý priemerný mesačný zárobok po pripočítaní daňového bonusu 851,00 Eur mesačne. Matka spolu s navrhovateľom i maloletým synom Q. bývajú v rodinnom dome, ktorého je matka spoluvlastníčka, a to spolu so svojou matkou a jej bratom. Na úhradu poplatkov, spojených s užívaním domu prispieva sumou 100,00 Eur, spláca hypotekárny úver vo výške 187,86 Eur mesačne, uhrádza sebe aj obidvom synom poplatky za telefóny spolu vo výške 40,00 Eur mesačne. Matka navrhovateľa spláca aj ďalší úver po 45,00 Eur mesačne. V súvislosti so začiatkom školského roka matka vynaložila na navrhovateľa sumu 330,00 Eur. Jedná sa o výdavky spojené so školskými potrebami, rysovacími potrebami, oblečením, obuvou a batohom do školy. Na stužkovú bol zaplatený poplatok 250,00 Eur.

3. Citujúc ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/1995 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) a z ust. § 157 CMP a § 155 CMP okresný súd konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že naposledy bolo o výživnom na navrhovateľa rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/148/2018-37 zo dňa 10.01.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.09.2019, ktorým súd uložil otcovi platiť na syna výživné v sume 135,00 Eur mesačne. V tom čase mal odporca vyživovaciu povinnosť k trom deťom, t. j. k navrhovateľovi, maloletému Q. W., nar. XX.XX.XXXX určenú tým istým rozhodnutím vo výške 115,00 Eur od 01.10.2019 a maloletej P. W., nar. XX.XX.XXXX. Matka mala vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi a tiež k maloletému Q.. Súd v tom čase vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ bol študentom 2. ročníka Strednej odbornej školy stavebnej, kde boli zohľadnené výdavky na školské pomôcky, poplatok na začiatok školy 25,00 Eur, mesačné výdavky na školské pomôcky 10,00 Eur. Takisto bolo zohľadnené cestovné navrhovateľa do školy mesačne vo výške 35,00 Eur a poplatky za telefón. V čase predchádzajúceho rozhodovania matka navrhovateľa prispievala svojej matke mesačne sumou 100,00 Eur na poplatky spojené s užívaním domu a splátku hypotekárneho úveru vo výške 157,48 Eur. U odporcu mal súd v čase posledného rozhodovania preukázaný príjem 875,00 Eur mesačne a jednorazový zárobok za voskovanie stromčekov 200,00 Eur ročne. Zohľadnený bol aj príjem manželky odporcu 550,00 až 560,00 Eur mesačne. V čase poslednej úpravy výživného na navrhovateľa súd vychádzal u otca z poplatkov za elektrinu vo výške 116,00 Eur mesačne, koncesionárskych poplatkov vo výške 4,64 Eur, splátky pôžičky mesačne po 227,00 Eur, úhrada životnej poisťky 30,00 Eur mesačne, doplnkového dôchodkového sporenia 5,00 Eur mesačne, obedov v závodnej jedálni 18,00 Eur mesačne a sporenie vo výške 50,00 Eur mesačne. Podľa záveru súdu prvej inštancie od poslednej úpravy výživného na navrhovateľa uplynula doba necelých dvoch rokov, počas ktorej sa pomery na jeho strane ako osoby oprávnenej výživou zásadným spôsobom nezmenili. Navrhovateľ stále študuje na tej istej škole, aj keď od septembra 2020 v maturitnom ročníku. V súvislosti s tým došlo k určitému zvýšeniu výdavkov spojených so stužkovou a zakúpením obleku pre navrhovateľa. Zároveň navrhovateľ mieni pokračovať v štúdiu na vysokej škole, v súvislosti s čím bude musieť vynaložiť prostriedky na úhradu poplatkov spojených s prihláškou. Aktuálne však navrhovateľ študuje dištančnou formou, v dôsledku čoho mu nevznikajú cestovné výdavky za cestu, spojenú do školy a späť. Od

poslednej úpravy výživného nenastala žiadna podstatná zmena pomerov na strane otca navrhovateľa. Otec má porovnateľný príjem ako za rok 2018, pričom u jeho manželky došlo k miernemu poklesu príjmu a nedošlo ani k zmene v jeho výdavkoch. U matky navrhovateľa od poslednej úpravy výživného však došlo k podstatnej zmene pomerov, pokiaľ ide o príjem, ktorý sa zvýšil o sumu 240,00 Eur mesačne, pričom výdavky zostali na obdobnej úrovni ako pri predchádzajúcom rozhodovaní súdu o výživnom. Okresný súd tak ustálil, že od poslednej úpravy výživného došlo v školskom roku 2020/2021 u navrhovateľa k zvýšeniu výdavkov spojených s maturitou a poplatkami za prihlášky na vysokú školu. Tieto zvýšené výdavky preto súd zohľadnil pri rozhodovaní o výške výživného u obidvoch rodičov, keďže matka, vzhľadom na vek navrhovateľa, už osobnou starostlivosťou nevyvažuje v celom rozsahu platenie výživného zo strany otca. Aj keď matka zabezpečuje navrhovateľovi bývanie a stravu, nesporne je v jej možnostiach a schopnostiach podieľať sa aj finančne na úhrade výdavkov spojených so štúdiom navrhovateľa. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie zvýšil výživné odporcu voči navrhovateľovi o sumu 10,00 Eur mesačne od podania návrhu, t. j. od 01.10.2020. Keďže nebolo preukázané, že navrhovateľom požadované zvýšenie výživného zodpovedá jeho odôvodneným potrebám, no najmä možnostiam a schopnostiam jeho otca, prvoinštančný súd návrh v časti, pokiaľ navrhovateľ žiadal od 01.10.2020 zaviazat' otca platením výživného presahujúcim sumu 145,00 Eur mesačne, ako nedôvodný zamietol. Súd zvýšil výživné od podania návrhu, t. j. od 01.10.2020, a keďže výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, vznikol za mesiac október 2020 dlh otca na výživnom z titulu zvýšenia výživného vo výške 10,00 Eur, ktorú sumu je povinný navrhovateľovi zaplatiť do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku spolu s bežným výživným.

4. Účastníci si v konaní neuplatnili nárok na náhradu trov konania, a preto súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie a uloží odporcovi povinnosť platiť navrhovateľovi výživné vo výške 220,00 Eur mesačne; alternatívne zmení napadnuté rozhodnutie tak, že uloží odporcovi povinnosť platiť výživné navrhovateľovi vo výške 185,00 Eur mesačne.

6. Odvolateľ nesúhlasil so závermi okresného súdu, ktorý sa podľa jeho názoru nedostatočne vysporiadal s viacerými skutočnosťami a nesprávne posúdil skutkový stav. Súdom určená suma je vzhľadom na okolnosti prípadu nízka. Zároveň nie je spravodlivé žiadať, aby väčšinu nákladov na výživu navrhovateľa znášala jeho matka. Podľa názoru odvolateľa došlo u neho od poslednej úpravy výživného k podstatnej zmene pomerov, keď má náklady spojené s maturitným ročníkom a v čase poslednej úpravy výživného brigádoval s priemerným mesačným zárobkom 200,00 Eur, ktorú dohodu o brigádnickej práci študentov s ním aj v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 zamestnávateľ nepredĺžil. Ako dôvod na zvýšenie výživného uviedol, že odporca má finančné prostriedky na sporenie vo výške 50,00 Eur mesačne a na úhradu životných poistiek.

7. Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

8. Ďalšie podania účastníkov v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

10. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Na doplnenie považoval súd druhej inštancie za potrebné reagovať na odvolacie námietky navrhovateľa formulované v podanom opravnom prostriedku.

12. Zákon o rodine umožňuje, ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, a to jednak na strane osôb výživou povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej. Takouto zmenou pomerov nie je teda akákoľvek zmena z hľadísk rozhodujúcich pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

13. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Len v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. Najčastejší dôvod zmeny pomerov je uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku plynutia času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože dieťa rastie a vyvíja sa, s čím spojené zvýšené výdavky. Ďalšie dôvody majúce vplyv na zmenu pomerov sú podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nástup na ďalšiu, vyššiu formu štúdia, zabezpečujúcu prípravu na budúce povolanie, zmena zdravotného stavu a iné.

14. Možno teda zhrnúť, že v praxi sa najčastejšie uplatňujú nasledujúce dôvody: zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmena zdravotných pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, či napr. odpadnutie zákonnej podmienky pre vyživovaciu povinnosť - nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť.

15. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Aplikačná prax vymedzila odôvodnené potreby dieťaťa ako náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Odôvodnené potreby je nevyhnutné individualizovať z hľadiska konkrétnych potrieb, ktoré sú závislé od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a podobne. Budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodné. Ďalej sú

odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Na strane povinného - otca sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. Zjednodušene povedané faktické príjmy a výdavky povinného. Snaha povinného vyhnúť sa vyživovacej povinnosti, resp. ju znížiť je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní jej výšky súd neprihliadne len na jeho skutočné príjmy, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine); prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine).

17. V nadväznosti na právny výklad uvedený vyššie je dôvodné konštatovať, že závery okresného súdu vyjadrené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vychádzali z rozhodnej a účinnej právnej úpravy výživného na plnoleté dieťa.

18. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 75 Zákona o rodine okresný súd podrobne zisťoval odôvodnené potreby navrhovateľa a osobné a majetkové pomery rodičov a prihliadal na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného na navrhovateľa. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia konajúceho súdu uvedené v bodoch 2., 5., 6. a 12. až 14. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

19. V posudzovanom prípade bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľ ako plnoleté dieťa svojich rodičov je aktuálne odkázané na výživné zo strany svojich rodičov, keďže aktuálne študuje v záverečnom ročníku na strednej škole. V konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ je aktuálne schopný v plnej miere uspokojovať svoje potreby, keďže jediným jeho príjmom bol príjem z brigádnickej práce vo výške cca 200,00 Eur mesačne, ktorú však už nevykonáva. Navrhovateľ je aktuálne študentom 4. t.j. maturitného, t.j. 4. strednej školy. Naposledy súd rozhodoval o výživnom odporcu na navrhovateľa v čase, keď navrhovateľ navštevoval 2. ročník strednej školy. Od poslednej úpravy povinnosti odporcu platiť výživné, vzrástli teda u navrhovateľa výdavky spojené s maturitným ročníkom, no zároveň treba zdôrazniť, že v dôsledku mimoriadnej situácie a núdzového stavu a opatrení prijatých v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 sa navrhovateľ podrobil vzdelávaniu dištančnou formou, neuhrádzal cestovné výdavky a nemohol sa zúčastniť ani stužkovej slávnosti preloženej na jar 2021. Je totiž notoricky známou skutočnosť, že núdzový stav na Slovensku ešte neskončil a mimoriadna situácia vyhlásená vládou Slovenskej republiky naposledy 11. marca 2021 trvá naďalej. Ešte teda nie je koniec prijatých opatrení. Na celom Slovensku sa aktuálne život riadi vyhláškami hlavného hygienika a Covid automatom, ktoré doposiaľ obmedzujú prezenčnú výučbu na stredných školách, zakazujú usporadúvanie spoločenských udalostí, návštevu kultúrnych a športových podujatí, reštaurácií a pod. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní preto správne konštatoval, že na strane navrhovateľa síce od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov, avšak nie zásadným spôsobom. Niektoré pravidelné výdavky navrhovateľovi (logicky) ubudli, keďže sa prevažne zdržiaval doma a nemal možnosť bežného spoločenského, kultúrneho, či športového vyžitia ako tomu bolo pred pandémiou. Majetkové a finančné pomery odporcu zostali v zásade rovnaké ako tomu bolo v čase poslednej úpravy jeho povinnosti platiť výživné na navrhovateľa. U matky navrhovateľa došlo však k podstatnej zmene týkajúcej sa jej príjmu, ktorý sa zvýšil o sumu 240,00 Eur mesačne. U obidvoch rodičov zostal nezmenený aj počet vyživovacích povinností. Zároveň netreba opomínať fakt, že výška výživného na dieťa sa odvíja od životnej úrovne jeho rodičov. Je sympatické, že navrhovateľ si pre účely zvýšenia svojej životnej úrovne zabezpečil príjem z brigády. Samotná skutočnosť, že aktuálne sa jeho životná úroveň znížila, (keďže s prihliadnutím na prijaté protipandemické opatrenia si už svoju finančnú situáciu nemôže zlepšiť príjmom z brigádnickej činnosti), však sama o sebe nemôže mať vplyv na zmenu výšky výživného otca na jeho osobu určenú okresným súdom. Navrhovateľ, ktorý sa štúdiom sústavne pripravuje na budúce povolanie takú povinnosť nemá a preto len samotný úbytok takéhoto príjmu nemôže byť dôvodom na zmenu výšky výživného určenú/zvýšenú otcovi. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, reflektujúc zároveň individuálne okolnosti prejednávanej veci i platnú právnu úpravu okresný súd dospel k správnejmu záveru o čiastočnej dôvodnosti nároku navrhovateľa na

zvýšenie výživného otca (odporcu) o sumu 10,00 Eur mesačne na celkovú sumu 145,00 Eur mesačne od podania návrhu na súd, t.j. od 01.10.2020 (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine).

20. Z hľadiska právneho rozmeru posudzovanej veci sa teda krajský súd stotožnil s úvahou okresného súdu pri hodnotení zistených skutočností rozhodných pre zmenu výšky výživného otca na navrhovateľa o 10,00 Eur, ako aj s jeho závermi. Ak keď sa na prvý pohľad zdá, že sa jedná o zanedbateľnú čiastku, táto suma reflektuje stav v čase vydania rozhodnutia a odvíja sa od právnej úpravy citovanej v napadnutom rozhodnutí i skutkových záverov zistených súdom prvej inštancie vykonaným dokazovaním.

21. Keďže v odvolacom konaní neboli zistené a preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia, krajský súd na základe zisteného skutočného stavu veci, prihliadajúc na relevantnú právnu úpravu, rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

22. Súčasne odvolací súd konštatuje aj správnosť napadnutého rozsudku pri vyčíslení nedoplatku otca na výživnom i určení lehoty na jej zaplatenie pre osobu povinnú výživou (§ 232 ods. 3 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP).

23. Vecne správnym je aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, ktorý plne zodpovedá ust. § 52 CMP aplikovaného súdom prvej inštancie na prejednávajúcu vec.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ani jeden z nich nepodal takýto procesný návrh.

25. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená

z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.